

EXPOSITIE BIJ DEJONG-BERGERS

Jacques Vonk, rijp en persoonlijk kunstenaar

Bewondering en begrip voor werk

DE KUNSTENAAR Jacques Vonk is momenteel bij Dejong-Bergers in Maastricht met een collectie olieverven en tekeningen ter expositie, die hem als een persoonlijk en rijp kunstenaar representeert. Het is het werk van iemand die verwonderd kan zijn en bewonderen kan, maar wat hij bewondert wordt in zijn geest en onder zijn handen getransponeerd en gefilterd tot er een wezensbeeld en dan ook een „geesteskind” ontstaat. Met deze expositie is Jacques Vonk uit een onzekere periode, toen hij werd vertrouwd door allerlei artistieke tijdsstromingen en hij zich afvroeg of daarvoor hem ook een taak lag, gaaf en boeiend naar voren gekomen. Hij heeft de non-figuratieve richting als een bedreiging op zich af zien komen, ontweek ze tijdelijk, erkende er dan de

waardevolle elementen in, deed in zijn atelier diverse proeven in die richting, toonde er enkele op groeps-exposities, en bleef een tijd mijmeren over zijn kansen in die richting. Zijn persoonlijke liefde voor landelijke motieven, nog steeds gevoeld door associaties met en herinneringen aan Vlaamse vertellers met penseel en pen, bracht hem weer bij een eenvoudige motief uit het Limburgse land-

DOOR PAUL HAIMON

schap: hij schilderde het doek „Bommerich” als een synthese van wat hem geestelijk bezig hield: de warmte en de schone eenvoudigheid van het leven in een sfeer van ontijdelijkheid met een directe traditie-binding. Dit doek is het vertrekpunt geweest naar de stille, maar rijpe periode waarvan Vonk's momentane expositie getuigenis aflegt.

* Verteller

Een kunstenaar als Jacq. Vonk, een zoeker niet om het zoeken maar naar een persoonlijke verantwoording, in perioden van onzekerheid en van zeker weten even gewetensvol, ontloopt niet licht zijn eigen weg. Hij is voorbestemd een verteller te blijven, maar hij vertelt, in zijn veelal vereenvoudigde synthese van menselijk zijn.

Een modernist zal zijn motieven zonder mankeren in de folkloristische hoek trappen. Een eigenzinnig bewonderaar en proevend schouwer als de kunstenaar Vonk zal daar niet om geven, omdat hij zichzelf verantwoord weet door zijn synthetische aanpak van zulk onderwerp en zijn gewetensvolle picturale verwerking. Men mene niet dat het gemakkelijke onderwerpen zijn die Vonk uitkiest: is er wel een gevaarlijker onderwerp voor een schilder dan een heidelandschap of 'n oud dorpshoekje? Zo spoedig is er 'n teveel aan tekenend detail dat de compositie aantast, of een kleur die gekleurde sentimentaliteit is.

* Subtiële toon

JACQUES VONK heeft nu 'n heidelandschap geschilderd en het is een van toon subtiel schilderij, de tekenende bijzonderheden zo gegroepeerd dat zij in het grote panoramisch geheel meespelen zonder ervan af te leiden. In zijn „Dooi” bereikte hij weer 'n synthese: het sfeerbeeld wordt vastgehouden binnen een planmatige compositie waarvan de grondvorm nog alleen als fundament is gebleven. In „Stilleven” zijn de verschillende voorwerpen opgenomen in een fond van droge lyriek, een „Moeder en kind” is in een vibrerend tonig kleurenweefsel gehouden dat wonderbaar de bloedverbondenheid suggereert.

* Doordenker

Jacques Vonk zit niet stil bij gewone prettige oplossingen die het geziene hem reeds biedt, hij heeft enkele doeken met kubistische compositie-oplossingen als „Kind in dorp”, en „Khasbah”, die voor mijn gevoel toch iets te artificieel zijn gebleven.

Jacq. Vonk is een mijmerende doordenker, ook in zijn schilderijen; eerst als hij door zijn hypothesen heen weer bij een als natuurbeeld te proeven compositie is uitgekomen, is hij de zuivere persoonlijke schilder die wij hier in vele doeken, zijn brandende roden maar ook zijn poëtische blauwen, van harte bewonderen.

Ook onder de jongere generatie die met enig wantrouwen het jongste werk van de in Houthem-St. Gerlach wonende kunstenaar tegemoet trad, heeft Jacques Vonk begrip en bewondering voor zijn werk ontmoet. De expositie, gebracht onder auspiciën van de S.B.K.T. blijft deze maand uit.